

Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper: Ően, G. ve ŐimŐek, H. (2019). "Türkiye'deki Kamu Yönetimi Öğrencilerinin Suriyeli Sığınmacılara İlişkin Tutumları", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (2): 1958-1974
GeliŐ Tarihi / Received Date: 13.09.2018 **Kabul Tarihi / Accepted Date:** 15.01.2019

Araştırma Makalesi

TÜRKİYE'DEKİ KAMU YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİNİN SURİYELİ SİĞİNMACILARA İLİŞKİN TUTUMLARI

ArŐ. Gör. Gülhan ŐEN

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü
gulhansen@mehmetakif.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-9080-2546

Doç. Dr. Hatice ŐİMŐEK

Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı
haticesimsek@yahoo.com

ORCID ID: 0000-0001-7209-485X

Öz

Bu çalışmada, 2017-2018 eğitim- öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nde eğitim gören öğrencilerin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumlarını ve tutumları ile ilişkili değişkenleri belirlemek amaçlanmıŐtır. Kesitsel tipteki bu çalışmada "Mültecilere Ait Tutum Ölçeği" kullanılmıŐtır. Ölçekte toplam skor olumsuz tutum üzerinden hesaplanmıştır. Puan yükseldikçe tutum da olumsuzlaşmaktadır. Çalışmaya toplam 467 Kamu Yönetimi öğrencisi katılmıştır (Ulaşma oranı= % 55.5). Öğrencilerin tutum puanlarının ortalaması 89.7±20.9 (min.33-max.135 puan)'dur. Öğrencilerin tutum puanlarını etkileyen deėiŐkenlerin saptanmasında t testi ve Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıŐtır. Yapılan analiz sonucunda, Suriyeli arkadaş varlığı (p<0.001), kendini güvende hissetme durumu (p=0.025) ve ailenin Suriyelilere karşı tutumu (p<0.001), öğrencilerin tutum puanlarını etkilediği saptanmıştır. Buna göre; Suriyeli arkadaşı olanların ve kendini çok fazla/ fazla güvende hisseden öğrencilerin Suriyeli sığınmacılara karşı tutumları daha olumludur. Aynı zamanda öğrencilerin ailelerinin Suriyelilere karşı tutumu olumsuzlaştıkça öğrencilerin tutumu da anlamlı olarak olumsuzlaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli Sığınmacı, Kamu Yönetimi, Suriyeli Sığınmacılara İlişkin Tutum.

ATTITUDE OF PUBLIC ADMINISTRATION STUDENTS IN TURKEY TOWARDS SYRIAN REFUGEES

Abstract

In this study, it was aimed to determine the attitudes towards Syrian refugees of students educated in Dokuz Eylül University Faculty of Economics and Administrative Sciences Public Administration Department in 2017-2018 academic years. In this cross-sectional study, the "The Attitudes towards Syrian Refugees Scale" was used. In the scale, the total score is calculated on the negative attitude. As the score increases, the attitude becomes negative. A total of 467 Public Administration students participated in my work (level of participation= 55.5%). The average of the attitude scores of the students is 89.7 ± 20.9 (min.33-max.135 points). We used t-test and ANOVA to determine the variables that affect the attitude scores of the students. As a result of the analysis, we found that the presence of Syrian friends (p <0.001), feeling themselves safe (p = 0.025) and the attitude towards the Syrians of their family (p <0.001) affected the attitude scores of the students. According to this, students having Syrian friends and feeling themselves too much /much safe are more positive attitudes towards Syrian

refugees. At the same time, as the attitudes towards the Syrians of their families become negative, the attitudes of the students also become negative.

Keywords: Syrian Refugees, Public Administration, Attitudes towards Syrian Refugees.

1. GİRİŞ

Göç, sebebi ne olursa olsun insanların uluslararası bir sınırı geçerek veya ülke sınırları içerisinde yer değiştirdiği nüfus hareketleridir (IOM Uluslararası Göç Örgütü, 2009: 22). Göç çeşitleri; sebebine, amacına, kullanılan yöntemine ve hedef bölgeye göre farklı kategorilerde değerlendirilmektedir. Yapılan nüfus hareketleri; ülke sınırları içerisinde ise iç göç, sınır aşan boyutta ise uluslararası göç, yasal yollarla ise düzenli göç, yasal olmayan yollarla ise düzensiz göç olarak nitelendirilmektedir. Doğal afetler, savaş, güvenlik tehditleri gibi nedenlerden dolayı insanların yaşadıkları yerden ayrılmak zorunda kalması veya gönderilmesi sebebi ile meydana gelen nüfus hareketleri zorunlu göç iken, eğitim, iş imkanları, daha iyi yaşam şartları için insanların kendi istekleri ile yaptıkları göç ise gönüllü göçtür. Göçler bireysel olmakla birlikte çok fazla sayılarda ani insani hareket olan kitlesel göç olarak da meydana gelebilmektedir (Şeker ve Uçan, 2016: 201; Göç İdaresi Türkiye Göç Raporu, 2017: 2; Yılmaz, 2014: 1687; IOM Uluslararası Göç Örgütü, 2009: 22-70). Toplumsal, iktisadi ve siyasi anlamda artan karşılıklı bağımlılık olan küreselleşme ile birlikte hız kazanan en önemli olgulardan birisi de uluslararası göçtür.

Soğuk Savaş sonrası dönemde güvenlik tehditleri, küreselleşmeye paralel olarak, önemli ölçüde değişikliğe uğramıştır. Küreselleşme, güvenlik ve terör sorunlarının da küreselleşerek sınır aşan boyutlara ulaşmasına sebep olmuştur. Savaşlar, terör olayları, siyasi iktidarsızlık, etnik ve dini farklılıklara dayalı baskılar gibi durumlar zorunlu göçlere sebep olmaktadır. Öncesinde Arap Baharı, sonrasında 2011 Suriye İç Savaşı ile birlikte, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'dan Batıya göç artmıştır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, ülkelerinden ayrı göçmen ve mülteci statüsünde yaşayanların sayısı ilk defa bu kadar yükselmiştir. Bu durumdan siyasal, toplumsal ve ekonomik anlamda en çok etkilenen ülkelerin başında açık kapı politikası uygulayan Türkiye gelmektedir. Şu an Türkiye'de Birleşmiş Milletler Mülteci Örgütü güncel verilerine göre 3.583.822 Suriyeli sığınmacı yaşamaktadır (UNHCR, 2018).

Uluslararası göçlerin artan yoğunluğu ve etkileri, göç konusunu günümüz toplumları ve devletleri için önem taşıyan bir gündem maddesi haline getirmiştir. Göç hangi amaç ve sebep ile yapılırsa yapılsın hem göç alan toplumu hem de göç eden toplumu sosyal, ekonomik ve politik yönden etkilemektedir. Bu durumu Türkiye açısından ele alırsak; Türkiye'de yaşayan Suriyelilerin yalnızca 214.849'u geçici barınma merkezinde yaşarken, tamamına yakını geçici barınma merkezleri dışında yerel halk ile iç içe yaşamaktadırlar (Göç İdaresi

Genel Müdürlüğü, 2018). Geçici barınma merkezi dışında kalan bu yoğun nüfus Türkiye genelinde homojen bir dağılım göstermeyip özellikle Suriye sınır illerinde ve büyükşehirlerde toplanmıştır. Bu durum hem Suriyelileri hem de yerel halkı yakından ilgilendirmektedir. Suriye nüfusunun yoğun oldukları bu bölgelerde iş imkânlarının azalması, kira fiyatlarının artması gibi ekonomik rahatsızlıklar, sosyal-kültürel farklılıklar ve uyum sorunu ortaya çıkmaktadır. Çünkü farklı dil, kültür ve yaşam tarzlarından kaynaklanan toplumsal etkiler, bulunduğu bölgedeki ekonomik etkileri ve oluşan güvenlik tehditleri nedeniyle yerel halk ile Suriyeli sığınmacıların toplumsal uyumunu zorlaştırmaktadır (Orhan ve Gündoğar, 2015).

Uluslararası göçün yoğun ve kontrolsüz bir hal alması, hedef ülkelerde ki toplumların demografik yapısını etkileyerek ulusal kimliğini değiştirebilmekte ve yabancı korkusu, ırkçılık, radikal şiddet, suç korkusu gibi siyasal, sosyal, ekonomik ve toplumsal olarak başlı başına bir ulusal güvenlik tehdidi oluşturabilmektedir. Siyasi çatışma temelinde zorunlu göçmen durumuna düşmüş insanlar, çoğu zaman şeytanlaştırılmakta, dış tehdit olarak algılanmakta, terörizm başta olmak üzere birçok suçun kaynağı olarak gösterilmektedir. Bu bağlamda; Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumu ve algıyı ölçmeye yönelik yapılan çalışmalarda tutumun genel olarak olumsuz olduğu, Suriyeli sığınmacıların terörizm başta olmak üzere suç kaynağı olarak görüldüğü, onların ekonomik, sosyal ve güvenlik açısından tehdit oluşturdukları, yerel halkın Suriyeli sığınmacılarla aralarına kültürel mesafe koydukları ortaya çıkmıştır. Ayrıca yerel halkta iş kaybı, gelir kaybı, kira artışı gibi ekonomik kaygının arttığı, artan nüfus sebebi ile kamu hizmetlerinde aksaklıkların meydana geldiği, mültecilerin sosyal hizmetlere yük getirdiği bakış açısının olduğu ortaya çıkmıştır (Oytun ve Gündoğar, 2015; Keleş vd., 2016; Muary and Marx, 2013; Butkus vd., 2016; Schweitzer vd., 2005; Sevi vd., 2016; Sönmez ve Adıgüzel, 2017; Özdemir ve Özkan, 2016; Kuş, 2016; Erdoğan, 2014). Bu durum Suriyeli bireylerin sosyal dışlanmaya maruz kalmasına, toplumsal uyumun zorlaşmasına ve buna paralel olarak da sosyal sermayenin zayıflaması ve sürdürülebilir kalkınmanın devamsızlığı gibi birçok tehdidin de ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Türkiye’de ki Suriyelilerin statüsü konusunda bir kavram kargaşasının olması, Suriyelilere kimi zaman mülteci, kimi zaman sığınmacı ve kimi zaman da misafir olarak nitelendirilmesi de yasal hakların belirlenmesi açısından sorun teşkil etmektedir. Bu nedenle sığınmacı ve mülteci kavramlarının arasında ki farkların bilinmesi gerekmektedir.

Türkiye mülteciler/sığınmacılara ilişkin temel düzenlemeleri 1951 Cenevre Sözleşmesi ve 1967 protokolü ile yapmıştır. Buna göre 1951 Cenevre Sözleşmesi’nde yer alan mülteci tanımına ek olarak zaman ve coğrafi kısıtlılık getirerek yalnızca 1951’den önce Avrupa’da meydana gelen olaylar nedeniyle gelen kişilere mülteci statüsü verileceği kabul

edilmiştir (1951 Sözleşmesi'ne Ek Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Protokol, 1951: md. 1). 1967 yılında imzalanan protokol ile zaman kısıtlaması kaldırılarak yalnızca Avrupa'dan geleceklere mülteci statüsü verileceğini belirtilmiştir (Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolü, md: 1).

Öte yandan Türkiye, sadece Avrupa'dan gelen kişilere mülteci statüsü verdiği için, Suriye'den gelen kişilere mülteci statüsü verememiş ve bir üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar "misafir" statüsünü uygulamıştır. Daha sonrasında mevzuat eksikliğini gidermek için 4 Nisan 2013 tarihinde 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) kabul edilmiştir. Kanun uluslararası korumayı "mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma" olarak sınıflandırmıştır (YUKK, 2013: md.3). Ardından 22 Nisan 2014 tarihinde Geçici Koruma Yönetmeliği çıkarılmıştır. Yönetmeliğe göre geçici koruma; "*ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel veya bu kitlesel akın döneminde bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılardan haklarında bireysel olarak uluslararası koruma statüsü belirleme işlemi yapılamayan yabancılara*" uygulanacaktır (Geçici Koruma Yönetmeliği, 2014: md.7). Bu nedenle şu an Türkiye'de bulunan Suriyeliler "geçici koruma" statüsündedirler ve mülteci demek doğru değildir.

Geçici koruma altında olan Suriyeliler aynı zamanda "geçici sığınmacı" (Erdem, 2017: 334) olduğu için bu çalışmada "**Suriyeli sığınmacı**" olarak adlandırılacaktır.

Topluma uyumları başta olmak üzere göçmen politikalarının başarılı olması için mülteciler ve sığınma arayanlar üzerindeki olumsuz algının giderilmesi gerekmektedir. Bu açıdan Türkiye'deki Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumu belirlemek, toplumsal uyum politikalarını belirlemede yol gösterici olacaktır. Ayrıca bu alanlarda görev alacak ve bunun eğitimini alan Kamu Yönetimi öğrencilerinin tutumları daha da önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İ.İ.B.F.) Kamu Yönetimi Bölümü'nde eğitim gören öğrencilerin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumlarını ve tutumları ile ilişkili değişkenleri belirlemektir.

2. PROBLEM VE HİPOTEZ

Bu araştırmada temel problem; "Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumu nasıldır? Olarak ele alınmıştır ve bu doğrultuda diğer alt problemlerin de cevapları aranmıştır. Bu alt problemler şunlardır;

- Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları kaçınıcı sınıfta okuduğuna göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları aileye ilişkin ekonomik durum algısına göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları ailede göçmen/ mülteci varlığına göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları yaşadığı bölgede Suriyeli göçmen varlığına göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları ailelerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumuna göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları Suriyeli arkadaşının olmasına göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları afet ve/veya göç yönetimi eğitimi alma durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları iş kaygısı düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

• Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumları kendini güvende hissetme düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

Bu araştırmanın hipotezleri ise şu şekilde belirlenmiştir.

H1: Öğrencilerin Suriyelilere olan tutumu olumludur.

H2: Öğrencilerin cinsiyeti, yaşı, kaçınıcı sınıfta olduğu ve ekonomik geliri Suriyelilere olan tutumunu etkiler.

H3: Öğrencilerin yaşadığı bölgede Suriyeli olması Suriyelilere olan tutumunu etkiler.

H4: Öğrencilerin ailesinde göçmen/mülteci olması Suriyelilere olan tutumunu etkiler.

H5: Ailelerin Suriyelilere olan tutumu öğrencilerin Suriyelilere olan tutumunu etkiler.

H6: Öğrencilerin lisans eğitiminde almış olduğu dersler(afet yönetimi ve göç ile ilgili) Suriyelilere olan tutumunu etkiler.

H7: Öğrencilerin gelecekteki iş kaygı durumu Suriyelilere olan tutumunu etkiler

H8: Öğrencilerin kendini güvende hissetme durumu Suriyelilere olan tutumunu etkiler.

3. YÖNTEM

Kesitsel tipteki araştırmanın evrenini 2017-2018 öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İ.İ.B.F.) Kamu Yönetimi Bölümü'nde eğitim gören 837 öğrenci oluşturmaktadır. Örnek seçilmeyip tüm evrene ulaşmak hedeflenmiştir.

Çalışmanın bağımlı değişkeni Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumdur. Tutum, Mültecilere Ait Tutum Ölçeği ile belirlenmiştir. Bu ölçek Keleş ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir (Keleş vd., 2016). Ölçeğin orijinalliğinin bozulmaması adına ölçekte Suriyeli sığınmacılar mülteci olarak ele alınmıştır. Ölçekte toplam 26 madde bulunmaktadır ve 5'li Likert ölçeği üzerinden yanıtlandırılmaktadır (1 kesinlikle katılmıyorum, 5 kesinlikle katılıyorum). Pozitif tutumlar ters kodlama yapılarak toplam skor olumsuz tutum üzerinden hesaplanmıştır. Puan yükseldikçe tutum da olumsuzlaşmaktadır.

Çalışmanın bağımsız değişkenleri; yaş, cinsiyet, kaçınıcı sınıfta okuduğu, medeni durum, aileye ilişkin ekonomik durum algısı, ailede göçmen/ mülteci varlığı, yaşadığı bölgede Suriyeli göçmen varlığına, ailenin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumu, Suriyeli arkadaşının olması, afet ve/veya göç yönetimi eğitimi alma, iş kaygısı düzeyi, kendini güvende hissetme düzeyidir.

Veri önceden geliştirilmiş ve denemesi yapılmış anket aracılığıyla toplanmıştır. Anketler öğretim üyesinden izin alınarak öğrencilerin sınıflarında dağıtılmış, doldurmaları beklenip toplanmıştır. Tanımlayıcı veriler yüzde dağılımları ya da ortalama±standart sapmaları ile sunulmuştur. Nedensel veriler, t testi ve Varyans Analizi (ANOVA) ile çözümlenmiştir.

Çalışmanın etik kurul onayı Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Etik Kurulu'ndan alınmıştır (23.11.2017 tarihinde, Toplantı Sayısı: 14, Sayı: 1 kararı ile).

4. BULGULAR

Çalışmaya toplam 467 öğrenci katılmıştır (Ulaşma oranı= % 55.5). Katılımcılara ilişkin tanımlayıcı bulgular Tablo 1 ve 2'de sunulmuştur. Buna göre öğrencilerin % 48.4'ü kadın, % 51.6'sı da erkektir ve ortalama yaşı 20.7±1.7 (18-26)'dir. Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı birbirine yakındır. Katılımcıların üçte biri üçüncü sınıftadır. Öğrencilerin % 37'si iş kaygısını çok fazla, % 35.3'ü fazla olarak belirtmişlerdir (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Tanımlayıcı Özelliklerine Göre Dağılımı- 1

Özellik		n	%
Cinsiyet	Kadın	226	48.4
	Erkek	241	51.6
Sınıf	1	122	26.1
	2	96	20.6
	3	156	33.4
	4	93	19.9
Medeni durum	Bekar	455	97.5
	Evli	9	1.9
	Boşanmış	3	0.6
Ekonomik durum algısı	Gelir giderden fazla	124	5.2
	Gelir gidere eşit	426	91.2
	Gelir giderden az	17	3.6

Gelecek ile ilgili iş kaygısı düzeyi	Çok fazla	173	37.0
	Fazla	165	35.3
	Ne fazla ne az	84	18.0
	Az	24	5.2
	Çok az	8	1.7
	Hiç	13	2.8
Tek başına gezerken kendini güvende hissetme	Çok fazla	43	9.2
	Fazla	70	15.0
	Ne fazla ne az	191	40.9
	Az	87	18.6
	Çok az	41	8.8
	Hiç	35	7.5

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğrencilerin % 78.8’inin yaşadığı yerde Suriyeli sığınmacıların olduğu ve yaklaşık yarısının ailelerinin Suriyelilere karşı tutumlarının ne olumlu ne olumsuz olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin % 16.9’unun Suriyeli arkadaşı bulunmaktadır.

Tablo 2. Öğrencilerin Tanımlayıcı Özelliklerine Göre Dağılımı- 2

Özellik		n	%
Ailede göçmen/mülteci varlığı	Var	272	58.3
	Yok	144	30.8
	Bilmiyorum	51	10.9
Yaşadığı yerde Suriyeli sığınmacı varlığı	Var	368	78.8
	Yok	96	14.8
	Bilmiyorum	30	6.4
Ailenin Suriyeli sığınmacılara tutumu	Olumlu	48	10.3
	Ne olumlu ne olumsuz	243	52.0
	Olumsuz	176	37.7
Suriyeli arkadaş varlığı	Var	79	16.9
	Yok	38	8.1
Afet yönetimi eğitimi alma	Evet	173	37.0
	Hayır	294	63.0
Göç yönetimi eğitimi alma	Evet	54	11.6
	Hayır	413	88.4

Ölçek sorularına verilen yanıtların dağılımı Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Ölçek Sorularına Verilen Yanıtlara Göre Dağılım

TUTUMLAR	Kesinlikle Katılmıyorum n (%)	Biraz Katılmıyorum n (%)	Kararsızım n (%)	Biraz Katılıyorum n (%)	Kesinlikle Katılıyorum n (%)
Şehir merkezinde Suriyeli mülteci görmek beni rahatsız eder.	71(15.2)	56(12.0)	81(17.3)	137(29.3)	122(26.1)
Suriyeli mülteciler Türk kültürüne uyum sağlamalıdır.	78(16.7)	49(10.5)	74(15.8)	103(22.1)	163(34.9)
Suriyeli mültecilerle komşu olmaktan rahatsızlık duymam.	80(17.1)	88(18.8)	121(25.9)	64(13.7)	114(24.4)
Suriyeli mültecilere önümüzdeki seçimlerde oy hakkı verilmesini desteklerim.	25(5.4)	13(2.8)	49(10.5)	29(6.2)	351(75.2)
Suriyeli mültecilerin bulaşıcı hastalık taşıma olasılığı beni tedirgin eder.	65(13.9)	47(10.1)	56(12.0)	98(21.0)	201(43.0)

Suriyeli bir mülteci ile arkadaş olmaktan kaçınıyorum.	160(34.3)	74(15.8)	123(26.3)	36(7.7)	74(15.8)
Suriyeli mültecilerin Türkiye'deki çalışanların iş olanaklarını kısıtladıklarını düşünüyorum.	40(8.6)	35(7.5)	58(12.4)	102(21.8)	232(49.7)
Suriyeli mültecilerin Türkçe öğrenmeleri gerektiğini düşünüyorum.	45(9.6)	23(4.9)	59(12.6)	108(23.1)	232(49.7)
Suriyeli mültecilerin suç oranını arttırdıklarını düşünüyorum.	29(6.2)	42(9.0)	77(16.5)	142(30.4)	177(37.9)
Suriyeli mültecilere vatandaşlık hakkı tanınması beni rahatsız eder.	37(7.9)	32(6.9)	73(15.6)	76(16.3)	249(53.3)
Suriyeli mültecilerin yararına düzenlenen sosyal sorumluluk projelerine gönüllü olmak isterim.	67(14.3)	83(17.8)	141(30.2)	60(12.8)	116(24.8)
Suriyeli mültecilerin vergi vermemelerini yanlış buluyorum.	38(8.1)	32(6.9)	58(12.4)	56(12.0)	283(60.6)
Oturduğum mahallede veya yakın çevresinde Suriyeli mültecilerin ikamet etmesini istemem.	82(17.6)	68(14.6)	115(24.6)	78(16.7)	124(26.6)
Suriyeli mülteciler sınır dışı edilmelidir.	109(23.3)	66(14.1)	115(24.6)	60(12.8)	117(25.1)
Suriyeli mültecilerin belli bir süre için toplu taşıma araçlarında ücretsiz yararlanmalarında bir sakınca görmüyorum.	50(10.7)	57(12.2)	78(16.7)	71(15.2)	211(45.2)
Suriyeli mültecilerin kullandığı tuvaleti kullanmaktan rahatsızlık duyarım.	148(31.7)	75(16.1)	88(18.8)	72(15.4)	84(18.0)
Suriyeli mültecilerin Türkiye sınırlarında doğan çocuklarının Türk vatandaşı olmaları gerektiğini düşünüyorum.	34(7.3)	44(9.4)	124(26.6)	46(9.9)	219(46.9)
Otobüste Suriyeli mülteci gördüğüm zaman yanına oturmayı tercih etmem.	216(46.3)	81(17.3)	82(17.6)	34(7.3)	54(11.6)
Çocuğum olsaydı, çocuğumu her zaman götürdüğüm parkta Suriyeli mültecilerin bulunması beni tedirgin ederdi.	128(27.4)	84(18.0)	83(17.8)	82(17.6)	90(19.3)
Suriyeli mülteciler bir suça karıştıklarında Türkiye vatandaşlarından daha fazla ceza almalıydılar.	256(54.8)	55(11.8)	70(15.0)	24(5.1)	62(13.3)
Suriyeli mülteciler Türkiye vatandaşlarıyla aynı sağlık hizmetlerinden faydalanmalıydılar.	234(50.1)	99(21.2)	60(12.8)	25(5.4)	49(10.5)
Suriyeli mültecilerin ülkeme sığınması beni rahatsız etmez.	97(20.8)	78(16.7)	105(22.5)	76(16.3)	111(23.8)
Suriyeli mültecilerin sokaklarda dilenmeleri vatandaşların iyi duygularını suiistimal etmektedir.	32(6.9)	20(4.3)	51(10.9)	91(19.5)	273(58.5)
Suriyeli mültecilerin Türkiye'ye girişlerinin zorlaştırılması gerektiğini düşünüyorum.	55(11.8)	34(7.3)	85(18.2)	84(18.0)	209(44.8)
Çocuğum olsaydı, çocuğumun Suriyeli mülteci çocuklarla arkadaş olmasından rahatsız olurum.	99(21.2)	81(17.3)	128(27.4)	67(14.3)	92(19.7)
Suriyeli mülteciler ile Türkiye'deki çoğunluğun inandığı dinin aynı olması bir güven ortamı oluşturur.	52(11.1)	77(16.5)	123(26.3)	56(12.0)	159(34.0)

Tutum ölçeğinde yer alan sorularda, pozitif tutumlar ters kodlama yapılarak toplam skor olumsuz tutum üzerinden hesaplanmıştır (Kesinlikle katılmıyorum=1 Puan, Kesinlikle katılıyorum=5 Puan). Bu nedenle puan yükseldikçe tutum da olumsuzlaşmaktadır. Öğrencilerin tutum puanlarının ortalaması 89.7 ± 20.9 (min.33-max.135 puan)'dir.

Bağımsız değişken grupları arasında ölçekte alınan puan ortalamaları açısından fark olup olmadığı Tablo 4'te gösterilmiştir. Buna göre; öğrencilerin cinsiyetleri, sınıfı, afet yönetimi ve göç yönetimi dersi alma durumları, iş kaygısının varlığı, ekonomik durum algısı, ailede göçmen/mülteci varlığı ve yaşadığı bölgede Suriyeli göçmen varlığı ile ortalama tutum puanları arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Ortalama tutum puanları Suriyeli arkadaşları olmayanların olanlara göre ($p<0.001$); kendilerini çok az/az/hiç güvende hissedenlerin çok fazla/ fazla güvende hissedenlere göre anlamlı olarak daha yüksektir yani daha olumsuzdur ($p=0.025$). Ailenin tutumu olumsuzlaştıkça öğrencinin tutumu da anlamlı olarak olumsuzlaşmaktadır ($p<0.001$).

Tablo 4. Bağımsız Değişkenler İle Tutum Puanları Arasındaki İlişki

Değişken		Tutum puanı Ortalama±standart sapma	P
Cinsiyet	Kadın	90.2±19.3	0.669
	Erkek	89.4±22.5	
Suriyeli arkadaş varlığı	Var	79.7±22.2	<0.001
	Yok	91.8±20.2	
Afet yönetimi eğitimi alma	Evet	91.2±20.1	0.267
	Hayır	88.9±21.5	
Göç yönetimi eğitimi alma	Evet	92.9±22.5	0.282
	Hayır	89.4±20.8	
İş kaygısı	Çok fazla/fazla	90.7±20.4	0.116
	Çok fazla/ fazla değil	87.2±22.4	
Kendini güvende hissetme	Çok fazla/fazla*	86.8±24.2	0.025
	Ne fazla ne az	88.6±19.2	
	Az/çok az/hiç*	93.2±20.3	
Sınıf	1	91.6±21.6	0.590
	2	88.6±19.0	
	3	88.4±21.9	
	4	90.7±20.7	
Ekonomik durum algısı	Gelir giderden fazla	88.4±23.1	0.312
	Geliri gidere eşit	89.1±20.6	
	Gelir giderden az	92.2±20.1	
Ailede göçmen/mülteci varlığı	Var	89.8±19.3	0.970
	Yok	89.7±21.2	
	Bilmiyorum	91.0±20.1	
Yaşanan bölgede Suriyeli göçmen varlığı	Var	89.3±21.1	0.596
	Yok	91.8±17.9	
	Bilmiyorum	91.3±26.5	
Ailenin tutumu	Olumlu*	64.0±18.5	<0.001
	Ne olumlu ne olumsuz*	85.7±15.8	
	Olumsuz*	102.4±19.2	

*Post-hoc testte anlamlılığın kaynaklandığı gruplar

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bir topluma, çok fazla sayıda farklı sosyo-demografik özelliklere ve kültürlere sahip bireylerin göç etmesi her zaman için o toplumda fiziki, politik, sosyal, ekonomik ve çevresel bir takım sorunlara neden olmaktadır. Bunların başında da birbirlerine uyum gösteremeyen farklı kültürlerin çatışması nedeniyle ortaya çıkan huzursuzluklar ve güvenlik sorunları yer almaktadır. Bu durumu ortadan kaldırabilmek için başarılı göçmen politikaları ile topluma uyum stratejilerinin olması gerekmektedir. Bu nedenle mülteciler ve sığınma arayanlar üzerindeki algının giderilmesi önemli bir adımdır. Türkiye'deki Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumu belirlemek, toplumsal uyum politikalarını belirlemede yol gösterici olacaktır. Ayrıca bu alanlarda görev alacak olan ve bunun eğitimini alan Kamu Yönetimi öğrencilerinin tutumları da önem taşımaktadır. Kesitsel tipte olan bu çalışma ile Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İ.İ.B.F.) Kamu Yönetimi Bölümü'nde 2017-2018 öğretim yılında eğitim gören tüm öğrencilerin Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumlarını ve tutumları ile ilişkili değişkenleri belirlemek amaçlanmaktadır.

Çalışmada, öğrencilerin tutum puanları en az 33 en fazla 135 puan ve tutum puanların ortalaması ise $89,7 \pm 20,9$ olarak saptanmıştır. Öğrencilerin tutum puanların Suriyeli arkadaş varlığı, kendini güvende hissetme durumu ve ailenin Suriyelilere karşı ise tutumu etkilemektedir. Buna göre; Suriyeli arkadaşı olanların ve kendini çok fazla/ fazla güvende hisseden öğrencilerin Suriyeli sığınmacılara karşı tutumları daha olumludur. Aynı zamanda ailenin tutumu olumsuzlaştıkça öğrencinin tutumu da anlamlı olarak olumsuzlaşmaktadır. Buna karşılık öğrencilerin afet yönetimi ve göç yönetimi dersi alması ya da ailede göçmen/mülteci varlığının olması tutumlarını etkilememektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılar hakkındaki bazı olumsuz düşüncelere katıldığı belirlenmiştir. Bu tutumlar, şehir merkezinde Suriyeli sığınmacı görmek istemedikleri, bulaşıcı hastalık taşıma risklerinin olduğu ve suç oranını arttırdığı, iş olanaklarını kısıtladıkları ve vergi vermeleri gerektiği, Suriyeli sığınmacılara vatandaşlık hakkı tanınmaması ve Türkiye'ye girişlerinin zorlaştırılması konusunda olduğu yönündedir. Bu olumsuz tutumlara katılım literatürde yer alan diğer çalışmalarda elde edilen sonuçlar ile benzerlik göstermektedir. Çimen ve Quadir, üniversite öğrencilerinin Suriyeli sığınmacılarla ilgili tutumlarını incelediği çalışmada, üniversite öğrencilerinin olumsuz tutumlara katıldığı belirtilmiştir (2018: 1265). Bu olumsuz tutumların ise, sığınmacıların potansiyel bir ekonomik tehdit unsuru olduğu, buldukları bölgede suç oranını arttırdıkları, ülkenin siyasi, ekonomik, demografik ve kültürel yapısını bozmaya yönelik bir tehlike oluşturduğu, iş imkanlarını kısıtladıkları ve vergilerin sığınmacılara yardım amaçlı

kullanılmasına karşı oldukları yönünde olduğu saptanmıştır (Çimen ve Quadir, 2018: 1265). Bunun yanı sıra Suriyeli sığınmacılara ilişkin tutumu ve algıyı ölçmeye yönelik yapılan çalışmalarda tutumun genel olarak olumsuz olduğu, aralarına kültürel mesafe koydukları, ekonomik, sosyal ve güvenlik açısından tehdit oluşturdukları, terörizm başta olmak üzere suç kaynağı olarak görüldüğü ortaya çıkmıştır (Oytun ve Gündoğar, 2015; Keleş vd., 2016; Muary and Marx, 2013; Butkus vd., 2016; Schweitzer vd., 2005; Sevi vd., 2016; Sönmez ve Adıgüzel, 2017; Özdemir ve Özkan, 2016; Kuş, 2016).

Sevi ve ark. (2016), yapmış olduğu çalışmada toplumun sığınmacılar hakkındaki bilgi düzeyleri arttıkça, onlara karşı tutumlarının da arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Sağlam ve Kanbur (2017), sınıf öğretmenlerinin mülteci öğrencilere yönelik tutumlarını incelemiştir. Elde ettiği verilere göre, sınıfında mülteci öğrenci bulunan öğretmenlerin, mülteci öğrencisi olmayan öğretmenlere göre tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışmada da, öğrencilerin yarısının Suriyeli sığınmacılar ile arkadaş olmaktan kaçınmadığını belirttiklerini ve Suriyeli arkadaşları olanların tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan da anlaşılacağı üzere, Suriyeli sığınmacıları tanımaya çalışmak, onlar hakkında doğru bilgileri elde etmek toplumsal olarak tutumu değiştirecek ve bu da uyumu kolaylaştıracaktır.

Elde edilen verilere göre, öğrencilerin çoğunluğu dışarıda tek başına gezerken kendini çok güvende hissetmediğini belirtmiştir. Ayrıca Suriyeli sığınmacıların Türkiye'deki suç oranını arttırdığını da düşünmektedirler. Yapılan analizlerde öğrencilerin kendini güvende hissetme durumunun tutum puanlarını etkilediği ve kendisini daha fazla güvende hissedenlerin tutumlarının diğerlerine oranla daha olumlu olduğu da görülmektedir. Kuş yapmış olduğu çalışmada, dijital platformda yapılan haberlerin altına yazılan yorumları incelemiş ve yorumların %56'sının negatif tutumda olduğunu belirtmiştir. Çalışmada nefret söylemlerinin, Suriyeli sığınmacıların savaştan kaçan bireyler değil istilacı olarak görüldüğü, terörist, cihatçı vb. şekilde damgalama yapılarak onların güvenlik tehdidi oluşturdukları ve topluma sosyal yönden zarar verdikleri şeklinde ortaya çıktığı görülmüştür (Kuş, 2016). Bu durum toplumda kutuplaşmaya ve Suriyeli sığınmacıların dışlanmasına neden olarak bir takım sorunları da beraberinde getirecektir. Bu nedenle ülkedeki güven ortamının sağlanması, Suriyeli sığınmacılara olan tutumu daha pozitif hale getirecek ve uyum çalışmalarını da kolaylaştıracaktır.

Göç nedeniyle meydana gelen kültürel farklılaşma beraberinde ayrışmayı, çatışmayı ve sosyal dışlanmayı da getirmektedir (Sönmez ve Adıgüzel, 2017: 806). Sosyal dışlanma, kültürel, ekonomik, sosyal, psikolojik, politik boyutlarda birçok olumsuzluğu da beraberinde

getiren, mültecilerin ve sığınmacıların en çok yaşadığı sorunlardan biridir. Bu durum onların zarar görebilirliğini daha da arttırmaktadır (Özdemir ve Özkan, 2016: 232). Tunç, yapmış olduğu çalışmada, Suriyeli sığınmacılara karşı toplumsal kabul ile sosyal uyum sürecinin birbirini destekleyen politikalarla eş güdümlü yürütülmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Bu uyum sürecinin de Suriyeli sığınmacılara Türkçe dil öğretilmesi ile başlaması gerektiğini vurgulamıştır (Tunç, 2015: 29). Çalışmada Suriyeli sığınmacılara karşı tutumları saptamak için hazırlanmış olan ölçek sorularına baktığımızda öğrencilerin yarısından fazlasının Suriyeli sığınmacıların Türk Kültürüne uyum sağlaması ve Türkçe öğrenmesi gerektiğini düşünmektedir. Suriyeli sığınmacıların zarar görebilirliğinin artmaması ve toplumda huzur ve refahı sağlayabilmek için, sığınmacıların yerel kültüre oryante edilmesi, aynı şekilde yerel halkın da sığınmacılara karşı olumlu tutum sergilemesi gerekmektedir. Bu uyum sürecinin en başında şüphesiz dil sorununun çözülmesi gelmektedir.

Hukuki, siyasi, sosyal ve ekonomik anlamda çok boyutlu bir kavram olan vatandaşlık kavramı, çeşitli biçimde ele alınmaktadır. Vatandaşlık sadece siyasi ve hukuki bir yapı olmayıp aynı zamanda bireylerin aidiyet duygusunu da geliştiren bir etmendir. Birey vatandaşlık kazandığı takdirde oy verecek, vergi ödeyecek, yasal çalışma iznine sahip olacak ve tüm haklardan yararlanacaktır (Gülyaşar, 2017: 681). Günümüzde Türkiye'de Suriyeli sığınmacıların vatandaşlık alması çok tartışılan ve Türk toplumunun da yüksek oranda karşı çıktığı bir durumdur. Çünkü Suriyelilerin Türkiye'de kalmalarının önemli sorunlar yaratacağına inanılmakta, huzuru ve düzeni bozacağına dair bir endişe duyulmaktadır (Erdoğan, 2014: 33). Yapılan çalışmada da öğrencilerin çoğunluğu Suriyeli sığınmacılara vatandaşlık hakkı tanınmasını istemediklerini, yalnızca Türkiye sınırlarında doğan Suriyeli çocukların Türk vatandaşı olmaları gerektiğini belirtmişlerdir.

Türkiye'de halk, Suriyeli sığınmacılar hakkında doğruluğu kesin olarak kanıtlanmamış, gayri resmi bilgilere maruz kalmaktadır. Özellikle günümüzde çok sık kullanılan ve geniş kitlelere ulaşabilen sosyal medya, Suriyeli sığınmacılara karşı ortaya çıkan dijital nefret söylemlerinin daha yoğun ve hızlı yayılmasına neden olmaktadır (Kuş, 2016; 98). Örneğin Suriyeli sığınmacılara gelmesi ile birlikte, Türkiye'de tamamen yok edilmiş olan çocuk felci hastalığının tekrarlama riski olduğu, bazı bölgelerde şark çibani ve kızamık hastalıklarının görülme oranının arttığı ve salgının halk için tehlike oluşturacağı gibi haberler yayımlanmıştır.¹ Bu çalışmada da öğrencilerin çoğunluğu Suriyeli sığınmacıların bulaşıcı hastalık taşıma riskinin olduğunu düşünmekte, otobüste Suriyeli sığınmacı gördükleri zaman

¹ <https://www.cnnturk.com/saglik/gocler-turkiyede-sark-cibani-cocuk-felci-ve-kizamik-hastaliklarini-artirdi>
https://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/03/140327_suriye_cocuk_felci
<http://www.milliyet.com.tr/suriyelilerden-yayilan-bu-hastalik/gundem/detay/1767683/default.htm>

yanına oturmayı tercih etmeyeceklerini ve aynı tuvaleti kullanmaktan rahatsızlık duyduklarını belirtmektedirler.

Türkiye’de 2016’da çıkarılan “Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik” ile geçici koruma kapsamında bulunan Suriyelilere yasal çalışma izni tanınmıştır. Bununla birlikte Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün vermiş olduğu istatistiklere baktığımızda, 2018 Ağustos ayı yılı itibari Türkiye’de yaşayan 18-54 yaş arası Suriyeli sığınmacıların sayısının 2 milyona yaklaştığı görülmüştür (<http://www.goc.gov.tr/>, 2018). Bu yaş grubunda yer alan bireyleri çalışabilir olarak kabul ettiğimizde yaklaşık iki milyon kişinin ekonomiye katkı sağlayabileceğini görmekteyiz. Bu da toplum tarafından iş kaybına neden olan etken olarak algılanabilmektedir. Bilhassa, Suriyeli sığınmacılara karşı toplumun algısını ölçmeye yönelik yapılan çalışmalarda, sığınmacıların topluma yarattığı ekonomik etkilerinin dile getirilmesi dikkat çekmektedir. Suriyeli sığınmacıların, sanayide, tarımda ve diğer küçük işletmelerde ucuz iş kolu olarak kullanıldığı ve bu nedenle insanların işlerini kaybettiği yönünde bir algı söz konusudur (Uçak, 2017; Sayın vd., 2016; Tunç, 2015; Oytun ve Gündoğar, 2015; Erdoğan, 2014). Aynı şekilde yapılan çalışmada da öğrencilerin birçoğu Suriyeli sığınmacıların Türkiye’deki çalışanların iş olanaklarını kısıtladıklarını düşünmektedirler. Bununla birlikte öğrencilerin oldukça fazla bir kısmı gelecekle ilgili iş kaygısı duyduklarını belirtmişlerdir. Fakat bunlara karşın öğrencilerin iş kaygı durumunun Suriyeli sığınmacılara olan tutumlarını etkilemediği görülmüştür. Bu durum, Suriyeli bireylerin çoğunun sosyo-ekonomik açıdan düşük ve kalifiye olmayan işlerde çalışması (Özpınar vd., 2016) nedeniyle açıklanabilir. Çünkü kamu yönetimi öğrencilerinin çalışma alanlarının sosyo ekonomik açıdan daha yüksek ve kalifiye olması nedeniyle Suriyeli sığınmacıları, kendi iş alanlarındaki işsizlik oranını arttıracak bir risk faktörü olarak görmemektedirler.

Sonuç olarak baktığımızda, öğrencilerin Suriyeli sığınmacılara karşı hem olumlu hem olumsuz tutumların birbirine yakın olduğunu görmekteyiz. Öğrenciler Suriyeli sığınmacılara vatandaşlık verilmesi, güvenlik tehdidi oluşturması, toplum sağlığını etkileme, işsizlik ve onlara karşı pozitif ayrımcılık yapan haklardan yararlanmaları (Örn, ücretsiz toplu taşımadan yararlanma, vergi vermeme vb.) gibi konularda olumsuz tutum sergilemektedirler. Buna karşın, Türk kültürüne uyum sağlamaları, eşit sağlık hizmetlerinde yararlanmaları, onlara karşı negatif ayrımcılık yapılmaması gibi konularda olumlu tutum sergiledikleri görülmektedir.

Risk toplumu olan günümüz toplumlarında güvenlik tehdidi ve terör kaygısının artması, yabancı korkusunu da beraberinde getirerek göçmen politikalarını olumsuz

etkilemekte, göçmenlerde özellikle sosyal dışlanma olmak üzere sosyo-kültürel sorunları arttırmakta, işsizlik, yoksulluk gibi ekonomik etkileri de beraberinde getirmektedir. Günümüzde Türkiye'de yaşanan Suriye krizi ile Suriyeli sığınmacılara karşı oluşan olumsuz tutumların olması ve sosyal dışlanmaya maruz kalmaları, beraberinde toplumun zarar görebilirlik düzeylerinin artmasına, sosyal sermayenin zayıflamasına, sürdürülebilir kalkınmanın engellenmesine ve ulusal güvenliğe yönelik tehditlerin artmasına yol açacaktır. Zorunlu göçmenlerin içinde buldukları topluma uyumları başta olmak üzere göçmen politikalarının başarılı olması için toplumsal kabul ve sosyal uyum sürecinin başarılı bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Bu uyum sürecinin en başında şüphesiz ki dil sorununun çözülmesi gelmektedir. Bununla birlikte Suriyeli sığınmacıları tanımaya çalışmak, toplumu bu konuda doğru bilgilendirmek, ülkedeki güvenlik risklerinin en aza indirilerek huzuru sağlamak, toplumun refah seviyesini yükseltmek gibi stratejiler Suriyeli sığınmacılara olan tutumu daha pozitif hale getirecek ve uyum çalışmalarını da daha kolay kılacaktır. Tüm bu elde edilen sonuçlar, kamu yönetiminde göç ve sığınmacı sorununun çözümüne yönelik uygulanacak olan stratejileri belirleme konusunda yol gösterici olacaktır.

KAYNAKÇA

- Butkus, M., Maciulyte-Sniukiene, A., Matuzeviciute, K. (2016), Socio-Demographic Factors Influencing Attitude Towards Refugees: An Analysis Of Data From European Social Survey, 16th International Scientific Conference Globalization And Its Socio-Economic Consequences, 5th – 6th October 2016, s. 286-294.
- Çimen, L.K., Quadir, S.E. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Suriyeli Sığınmacılarla İlgili Tutumlarının Sivil Katılımları Bağlamında İncelenmesi. *İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(2): 1251-1273.
- Erdem, B. B. (2017). Geçici Koruma Statüsündeki Suriyelilerin Sosyal, Siyasi Ve Vatandaşlık Hukuku Bakımından Türkiye'deki Durumları. *Milletlerarası Hukuk Ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, 37(2): 332-351.
- Erdoğan, M. (2014). Türkiye'de Ki Suriyeliler: Toplumsal Kabul Ve Uyum Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Göç Ve Siyaset Araştırmaları Merkezi, Ankara.
- Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik, Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi : 15/1/2016 No : 29594.
- Gülyaşar, M. (2017). Suriyeliler ve Vatandaşlık: Yerel Halk ve Suriyeli sığınmacılar Çerçevesinde Bir Değerlendirme. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13): 678- 705.
- <http://Data.Unhcr.Org/Syrianrefugees/Country.Php?İd=224>
- IOM Uluslararası Göç Örgütü (2009). Uluslararası Göç Hukuku Göç Terimler Sözlüğü. Yayın No: 18, Cenevre.
- Keleş, S.Ç., Aral, T., Yildirim, M., Kurtoglu, E., Sunata, U. (2016). Attitudes Of Turkish Youth Toward Syrian Refugees İn Respect To Youths' Gender, İncome, Education, And City: A Scale Development Study, (Eds. Eroğlu, D. Cohen, J.H., Sirkeci, I.), Turkish Migration 2016 Selected Papers. London: TPL.
- Kuş, O. (2016). Dijital Nefret Söylemini Anlamak: Suriyeli Mülteci Krizi Örnek Olayı Bağlamında Bbc World Service Facebook Sayfasına Gelen Yorumların Metin Madenciligi Tekniği İle Analizi. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 2016/II, s. 97-121.
- Murray, K. E., Marx, D. M. (2013). Attitudes Toward Unauthorized Immigrants, Authorized Immigrants, And Refugees. *Cultural Diversity And Ethnic Minority Psychology*, 19(3): 332-341.
- Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolü. Http://Uhdigm.Adalet.Gov.Tr/Sozlesmeler/CoktarafliSoz/Bm/Bm_13.Pdf , (10.08.2018).
- Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Sözleşme” (1951). <Http://Www.Goc.Gov.Tr/Files/Files/Multec%C4%B1ler%C4%B1nhukuk%C4%B1statusune%C4%B1%C4%B1sk%C4%B1nsozlesme.Pdf> , (10.08.2018).

- Oytun, O., Gündoğar, S.S.(2015). Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'ye Etkileri. Orsam Rapor No: 195 Ocak 2015, Ankara.
- Özdemir, F., Özkan, B.Ö. (2016). Türkiye'de Sosyal Medya Kullanıcılarının Suriyeli Mültecilere İlişkin Sosyal Temsilleri. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 4(8): 227-244.
- Özpnar, E., Çilingir, Y.S., Düşündere A.T. (2016). Türkiye'deki Suriyeliler: İşsizlik Ve Sosyal Uyum, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı. [Http://Www.Tepav.Org.Tr/Upload/Files/1461746316-7.Turkiye_Deki_Suriyeliler_Issizlik_Ve_Sosyal_Uyum.Pdf](http://Www.Tepav.Org.Tr/Upload/Files/1461746316-7.Turkiye_Deki_Suriyeliler_Issizlik_Ve_Sosyal_Uyum.Pdf) (10.08 2018).
- Sağlam, H.İ., Kanbur, N. İ. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Mülteci Öğrencilere Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 7(2): 310-323.
- Sayın, Y., Usanmaz, A., Aslangiri, F. (2016). Uluslararası Göç Olgusu Ve Yol Açtığı Etkiler: Suriye Göçü Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 18(31): 1-13.
- Schweitzer, R., Perkoulidis, S. A., Krome, S. L., Ludlow, C. N. (2005). Attitudes Towards Refugees: The Dark Side Of Prejudice In Australia. *Australian Journal of Psychology*, 57(3): 170-179.
- Sevi, B., Aral, T., Karakulak, A.A. (2016). Mültecilere Karşı Tutumları Açıklayan Etkenler:Algılanan Hastalıklara Açık Olma Değeri Ve Bilgi Düzeyi. I. Sosyal Psikoloji Kongresi (17-18-19 Kasım 2016), Ankara: Başkent Üniversitesi, s. 253-261.
- Sönmez, M.E., Adıgüzel, F. (2017). Türkiye'de Suriyeli Sığınmacı Algısı: Gaziantep Şehri Örneği. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 16(3): 797-807.
- Şeker, D. ve Uçan, G. (2016). Göç Sürecinde Kadın. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1) Mart: 197-212.
- T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (2017). 2016 Türkiye Göç Raporu. Yayın No: 40,Ankara.
- T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (2018). http://www.goc.gov.tr/icerik3/gecici-koruma_363_378_4713 . Erişim Tarihi: 07.06.2018.
- Tunç, A.Ş.(2015). Mülteci Davranışı Ve Toplumsal Etkileri: Türkiye'deki Suriyelilere İlişkin Bir Değerlendirme. *Tesam Akademi Dergisi*, 2(2): 29-63.
- Uçak, O. (2017). Göç Hareketleri Ve Medyada Göçmen Haberleri. *Yeni Medya Elektronik Dergi*, 1(3): 242-254.
- Yabancılar Ve Uluslararası Koruma Kanunu (2013). Kanun No: 6458, Yayımlandığı R.Gazete; Tarih: 11/4/2013 Sayı : 28615.
- Yılmaz, A. (2014). Uluslararası Göç: Çeşitleri, Nedenleri Ve Etkileri. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 9(2): 1685-1704.

EXTENDED ABSTRACT

Security threats in the post-Cold War era have undergone a remarkable transformation in parallel to globalisation. Globalisation caused security and terrorism to become globalised and cross-border issues. Wars, terrorism, political instability, different ethnicity- and religion-based oppression lead to increased forced and international migration. An increasingly intensified and uncontrolled international migration in particular affects demographic structure of communities in destination countries, leading to transformations in their national identity, and creates a national security threat per se from a political, social, economic and societal point of view such as xenophobia, racism, radical violence, fear of crime.

Turkey, which has been implementing an open-door policy, is the most affected country by the migratory flows caused in particular by the Syrian Civil War that broke out in 2011, in terms of their political, societal and economic impact. According to the current data 3,583,822 Syrian refugees live in Turkey (UNHCR, 2018). Societal impact from different languages, cultures and lifestyles, economic impact in localities as well as security threats make social cohesion of local communities and Syrian refugees difficult (Orhan and Gündoğar, 2015). This will lead to emergence of additional threats such as social exclusion of Syrian

individuals, social cohesion becoming more difficult, and weakened social capital and discontinued sustainable development as a result.

Migration of an excess number of individuals with different sociodemographic characteristics and cultures into a community always lead to a number of physical, political, social, economic and environmental issues in that community. Top issues include unrest and security matters resulting from the conflict of different, incompatible cultures. Successful migrant policies and social cohesion strategies are needed to avoid this situation. That is why, overcoming this perception on refugees and refugees is an important step. Identifying the attitude towards Syrian refugees in Turkey will help guide social cohesion policies. Furthermore, attitude of Public Administration students who will be assigned to posts and are trained in this field will prove important. This cross-sectional study aims to identify the attitude of all students studying at the Department of Public Administration in the Faculty of Economic and Administrative Sciences of Dokuz Eylül University during the 2017-2018 academic years towards Syrian refugees as well as variables linked to their attitude.

Population of the cross-sectional study comprises 837 students. The entire population was targeted avoiding selection of a sample. Dependent variable of the study is the attitude towards Syrian asylum-seekers. The attitude was identified using the Attitude to Refugees Scale. This scale was developed by Keleş and colleagues (Keleş et al., 2016). The scale comprises a total of 26 items and responses are based on 5-point Likert scale (1 strongly disagree, 5 strongly agree). Using reverse coding for positive attitude, total score is calculated based on negative attitude. The higher the score, the more negative the attitude. Meta-data has been provided with percentage distribution or average±standard deviations. Causality information was analysed using t-test and Variance Analysis.

A total of 467 students participated in the study (Reach-out rate = 55.5%). 48.4% of students were female and 51.6% were male, with average age being 20.7±1.7 (18-26). Positive attitudes were reverse-coded on the attitude scale questionnaire: since total score is calculated based on negative attitude, the attitude grows more negative as the total score goes up. Accordingly, students' average attitude score is 89.7±20.9 (min.33-max.135 points). The analysis revealed that students' attitude scores were affected by existence of Syrian friends ($p<0.001$), sense of safety ($p=0.025$) and attitude of the family towards Syrians ($p<0.001$). Accordingly, students who have Syrian friends and who feel much safer/safer have more positive attitude towards Syrian asylum-seekers. At the same time, students' attitude grows significantly more negative towards Syrians as attitudes of students' families grow more negative.

University students who participated in the study agreed with a number of negative opinions regarding Syrian refugees. These attitudes included the following: that they did not want to see Syrian refugees in the city centre, that they had the risk of carrying communicable diseases and increased the crime rate, that they limited job opportunities and had to pay taxes, that they should not be granted the right to citizenship, and that their entry to Turkey should be made more difficult. Studies looking to measure the attitude towards and perception about Syrian refugees revealed a negative attitude overall, that participants distanced themselves culturally from Syrian refugees, that they thought Syrian refugees constituted economic, social and security threat, and that they were seen as a source of crime, primarily of terrorism (Oytun and Gündoğar, 2015; Keleş et al., 2016; Muary and Marx, 2013; Butkus et al., 2016; Schweitzer et al., 2005; Sevi et al., 2016; Sönmez and Adıgüzel, 2017; Özdemir and Özkan, 2016; Kuş, 2016).

In conclusion, both positive and negative approaches of the students towards Syrian refugees appear consistent. Students show negative attitude about issues such as Syrian refugees being granted citizenship, presenting a security threat, affecting public health, unemployment and benefiting from rights that allow positive discrimination for them (e.g. free-of-charge public transportation, not paying taxes, etc.). Nevertheless, they show positive attitude when it comes to adaptation to Turkish culture and learning Turkish, equal access to healthcare services, opposing negative discrimination against them.

Negative attitudes towards and social marginalisation of Syrian refugees as a result of the current Syrian crisis in Turkey will lead to increased levels of vulnerability in the society, a weakening of social capital, obstruction of sustainable development and increased threats to national security. For migrant policies to become successful, process of social acceptance and social cohesion should be managed successfully. Strategies including but not limited to overcoming the language barrier, trying to get to know the Syrian asylum-seekers, providing the society with accurate information on the subject, keeping peace by minimising security risks in the country, improving the welfare of the society will turn the attitude towards Syrian refugees even more positive and facilitate cohesion efforts. All of these findings will help guide strategies to be implemented to resolve migration and asylum issue in public administration.